Ferio

Kategorik tasımda "Ferio"

Barbara, Celarent, Darii ve Ferio

Ferio kategorik tasımın birinci şekline ait geçerli bir tasım modudur.

Formu ve yapısı

1. Öncül (Büyük Öncül): **Hiçbir M, P değildir**. E tipi önerme: Evrensel olumsuz.
2. Öncül (Küçük Öncül): **Bazı S'ler, M'dir**. I tipi önerme: Tikel olumlu.
3. Sonuç: **Bazı S'ler, P değildir**. O tipi önerme: Tikel olumsuz.

- M: Orta terim (iki öncülde de geçer).
- P: Büyük terim (sonuçta yüklem olur).
- S: Küçük terim (sonuçta özne olur).

Hiçbir M, P değildir. (**E**)
Bazı S'ler, M'dir. (**I**)
∴ Bazı S'ler, P değildir. (**O**)

Ferio örneği

- Hiçbir kuş (M), memeli (P) değildir.
  (*Hiçbir M, P değildir*).

- Bazı uçan canlılar (S), kuştur (M).
  (*Bazı S'ler, M'dir*).
- O halde, bazı uçan canlılar (S), memeli (P) değildir.
  (*Bazı S'ler, P değildir*).

Neden geçerlidir?

Birinci şeklin kuralı, orta terimin büyük öncülde yüklem, küçük öncülde özne olmasıdır. Sonuç da olumsuz ve tikel olmalıdır çünkü küçük öncül tikeldir ve büyük öncül evrensel olumsuzdur. Ayrıca, orta terimin, en az bir öncülde dağıtılmış olduğunu hesaba katarsak Ferio yapısal olarak doğrudur yani geçerli bir tasımdır diyebiliriz.

Orta Çağ

Tasım modları, Orta Çağ'da isimlerle kodlanmıştır. Örneğin Ferio adının her harfi bir önerme türünü belirtiyor: "F" modun birinci şekle ait olduğunu, "e" büyük önermenin tümel olumsuz olduğunu, "r" küçük önermenin tikel olumlu olduğunu ve "o" sonucun tikel olumsuz olduğunu söylüyor.

Öncüller doğru değilse Ferio sağlam değildir. Yanlış öncül kullanmak, argümanı sound olmaktan çıkarır. Aristoteles mantığı çerçevesinde çalışan kategorik tasımın modern mantıkta "varoluşsal varsayım" gibi sınırlamaları olması kaçınılmazdır.

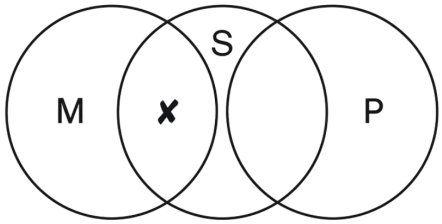

Kategorik tasımda "Ferio".